

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-627/22
central)

Judecătoria Bălți (sediul

Judecător: Andrei Guțu

DECIZIE În numele Legii

10 octombrie 2023

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Talpa Ion

Judecătorii

Șleahtițki Svetlana și Mironov Oxana

Grefier

Știrbu Doina

Cu participarea:

Procurorului

Octavian Bodareu

Avocatului

Roșca Veaceslav, Pleșca Iulian

Traducătorul

Olga Gînga

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul avocatului Pleșca Iulian în interesele părții vătămate Botnari Alexandru și apelul procurorului în Procuratura mun.Bălți, Rodica Buza declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.06.2022, pe cauza penală în privința lui:

Iurii Nicolae *****, născut la *****, originar din *****

- învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

- instanța de fond: 05.11.2019 – 28.06.2022,
- instanța de apel: 27.07.2022 – 10.10.2023.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor, Colegiul penal,-

a constatat:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28 iunie 2022, Iurii Nicolae a fost achitat pe art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Asupra acțiunii civile înaintate de partea vătămată/civilă Botnari Alexandru împotriva inculpatului Iurii Nicolae, instanța de judecată nu s-a pronunțat.

2. Instanța de fond a constatat că, Iurii Nicolae, a fost învinuit de faptul că, a comis fapta de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari, și anume el, acționând în mod intenționat și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și dorindu-și survenirea consecințelor, prin inducerea în eroare a cet. Botnari Alexandru, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari, l-a convins pe Botnari A. să-i transmită suma de 20 000 dolari S.U.A., valoare echivalentă cu 328 576 lei moldovenești (MDL), destinați pentru procurarea merelor din RM cu exportarea și realizarea în Federația Rusă orașul Surgut. Conform înțelegerii, după realizarea merelor Iurii Nicolae urma să-i restituie lui A.Botnari suma de 20 000 dolari S.U.A. precum și o parte din dobândă. Merele urmau să fie transportate în Federația Rusă cu transportul de la SRL „Botnari Trans” și anume cu automobilul de model Daf FT -95 cu n/î *****. Așa dar, pentru ca propunerea sa să pară credibilă, la 03.04.2018 la propunerea lui Iurii Nicolae împreună cu A. Botnari pleacă la un depozit de fructe din raionul Briceni, unde, Iurii N. de unul singur coboară din automobil, vede merele și chipurile se înțelege de preț și cantitate cu vânzătorul. La 04.04.2018 Iurii Nicolae aflându-se la oficiul SRL „Botnari Trans” din str. Sofiiskaia 31 Bălți, primește de la A.Botnari suma de 20 000 dolari S.U.A., valoare echivalentă cu 328 576 lei moldovenești (MDL), pe care i-a dobândit ilicit, însoțindu-i, fără de a întreprinde careva acțiuni de procurare de banii primiți a merelor.

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.06.2022 avocatul Iulian Pleșca în interesele părții vătămate Alexandru Botnari a depus apel și procurorul în Procuratura mun.Bălți, Rodica Buza.

3.1. Avocatul Iulian Pleșca în interesele părții vătămate Botnari Alexandru a solicitat casarea integrală a sentinței Judecătoriei Bălți sediul central din 28 iunie 2022 rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care Iurii Nicolae să fie recunoscut vinovat în temeiul art. 190 alin. (5) Cod Penal și aplicată pedeapsa conform legii, totodată să fie admisă integral acțiunea civilă.

Relatează că, instanța de fond nu a efectuat analiza declarațiilor persoanelor audiate, nu s-a dat apreciere acestora (critice sau obiective), admiterea sau excluderea acestora, și anume: Partea vătămată Alexandru Botnari; *****(șoferul autocamionului, care nu a putut explica ce a cautat inclupatul cu el în automobil și ce atribuție el avea la aceste mere).

Eronate sunt concluziile instanței precum că nu sunt în prezența unei infracțiuni de escrocherie din simplul motiv ca între părți exista relații de împrumut. Consideră că, acești bani au ajuns în gestiunea inculpatului sub pretextul/camuflarea unui

împrumut bănesc, altfel sunt în prezența unei sustrageri de bunuri, care este o altă componentă de infracțiune, cu alte elemente componente.

Totodată constată precum că instanța a efectuat o descriere minuțioasă a componentei de infracțiune - escrocheria, doar că a omis să le coraboreze cu circumstanțele speței, căci acțiunile lui Iurii Nicolae, perfect întrunesc toate condițiile pentru recunoașterea culpei acestuia și sancționarea sa.

Respectiv toate aceste expuneri invocate supra, în ansamblu, inclusiv toate probleme separat sau în ansamblu, atestă culpa în acțiunile inculpatului. Temei pentru care apărarea solicită instanței de apel casarea sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei penale, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia să fie recunoscută culpa inculpatului Iurii Nicolae în raport cu învinuirea adusă în temeiul art. 190 alin. (5) CP și sancționarea acestuia. Iar în latura civilă solicită admiterea integrală a capetelor de pretenții ale acțiunii civile înaintate de partea vătămată/partei civile dl. Alexandru Botnari cu dispunerea încasării de la inculpatul Iurii Nicolae a prejudiciului material și moral cauzat, inclusiv compensarea cheltuielilor de judecată.

3.2. Procurorul în Procuratura mun.Bălți, Rodica Buza, a declarat apel, prin care solicită casarea integrală a sentinței instanței de fond rejudecarea cauzei și emiterea unei noi decizii prin care inculpatul Iurii Nicolai să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod Penal, stabilirea pedepsei sub formă de 8 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de a ocupa funcții ce țin de gestionarea banilor pe un termen de 3 ani. Admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Botnari Alexandru.

În ședința de judecată în nici un mod nu s-a constatat că inculpatul din suma de 20 000 dolari SUA, ar fi achiziționat careva mere, le-ar fi dus peste hotare, le-ar fi realizat undeva. În acest sens lipsesc chiar și declarațiile inculpatului, el folosindu-se de dreptul său, a refuzat de a da declarații.

Cu referire la refuzul inculpatului de a depune declarații atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, da, acesta este un drept, dar după cum reiese din probele administrate inculpatul nu a avut nici un argument în favoarea sa. Aceste circumstanțe denotă faptul că, Iurii Nicolai, a luat de la Botnari A. bani, în sumă de 20000 dolari SUA pentru procurarea merelor și chipurile pentru a le comercializa în Federația Rusă, dar în realitate nu a procurat mere și nici nu a avut nici o posibilitate de a le realiza în FR, nu a avut licență de exportarea fructelor și nici nu a avut contracte de livrarea de fructe.

Instanța de fond nu a dat aprecierea cuvenită nici declarațiilor martorilor audiați în ședința de judecată: martorului *****, care a comunicat că, *este fondator la S.R.L „Andextras-Nord” și personal se ocupă de activitatea societății. Pe inculpat îl vede pentru prima dată și careva atitudini la livrarea merelor inculpatul n-a avut. Îl cunoaște pe Botnari A. în legătura cu activitatea de serviciu, (închirierea*

transportului) deoarece se ocupă de transportarea merelor în FR. Pentru merele procurate de la S.R.L „Andextran-Nord” în aprilie 2018, sau achitat prin transfer și respectiv pentru transport, s-au achitat cu SRL „Botnari Trans”. Merele au fost transportate către firma OOO „Mir-Fructov” din Federația Rusă orașul Novosibirsk, și la cererea OOO „Mir-Fructov” merele au fost transportate în orașul Surgut. Cu OOO „Mir-Fructov” au contracte de livrarea fructelor. Pe Iurii Nicolae nu-l cunoaște și nu cunoaște dacă s-a aflat împreună cu șoferul. Marfa a ajuns la destinație în orașul Surgut, nu cunoaște concret când a ajuns, însă ulterior a fost contactat de la „Mir-fructov” ca marfa a ajuns și ei sau achitat pentru ea.

Martorul ***** a comunicat ca este director la SRL „Colicăuțanu” cu adresa juridică a firmei în satul Colicăuți r-nul Briceni. Firma se ocupa cu creșterea și comercializarea producției agricole. În luna aprilie 2018 de către SRL „Andextran-Nord” de la firma a fost procurate mere proaspete din roada anului 2017 conform facturilor fiscale, care au fost prezentate la urmărare penală. La depozit în timpul încărcării era prezent șoferul și reprezentantul SRL „AndextranNord”, numele nu-l tine minte. Merele livrate au fost achitate de către SRL „Andextran-Nord” prin transfer bancar conform ordinului de plată. Pe cet. Iurii Nciolai nu-l cunoaște și lui de către SRL „Colicăuțanu” nu au fost vândute mere și nici alte marfuri. Menționează că, aceste circumstanțe denota faptul că, Iurii Nicolai, a luat de la Botnari A. bani, în suma de 20000 dolari SUA cu pretextul de procurarea merelor și comercializa în Federația Rusă, dar în realitate nu a procurat mere și nici nu a avut nici o posibilitate de a le exporta, nu a avut licență de exportarea fructelor și nici nu a avut contracte cu FR de livrarea fructelor.

Potrivit sentinței, instanța a constatat cert faptul că inculpatul a primit suma de bani cu scopul de restituire și nu de însușire.

Această concluzie este falsă, deoarece un se atestă prin nimic. Conform unei aritmetici simple, inculpatul a luat de la Botnari A. suma de 20000 dolari SUA, echivalentul a 329170 lei, costul fructelor (care au fost achitate de SRL „AndextranNord” conform ordinului de plată nr.340 din 06.04.2018) este de 180900 lei, deci chiar dacă ar fi să admitem ipotetic ca inculpatul ar fi procurat fructele, este o diferență de aproximativ 148000 lei, care a fost însușită de către Iurii Nicolae și nu a restituit părții vătămate nici un bănuț, necătând la faptul că din data comiterii faptei a trecut mai mult de 4 ani.

Indică că, nu este corectă concluzia instanței că în acțiunile inculpatului este realizată latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate.

Ca obiectul material al infracțiunii specificate la art.190 Cod penal îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

La caz, instanța urma să rețină ca, obiect al infracțiunii în speță constituie suma de bani în mărime de 20 000 dolari SUA, care conform cursului oficial al Bancii Nationale a Moldovei la 04.04.2018 constituia 328 576 lei, cauzând astfel părții vătămate Botnari Alexandru daune în proporții deosebit de mari. Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.190 Cod Penal se manifestă prin fapta prejudiciabilă care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, care a cauzat urmări prejudiciabile sub forma de prejudiciu material considerabil. În acest sens inculpatul Iurii N. a întreprins toate măsurile pentru a primi banii: l-a convins că are posibilitatea de a transporta și de realiza fructe în orasul Surgurt unde locuiește feciorul său, pentru ca propunerea să pară credibilă, la 03.04.2018 la propunerea lui Iurii Nicolae, împreună cu A. Botnari pleaca la un depozit de fructe din raionul Briceni, unde, Iurii N. de unul singur coboara din automobil, (partea vătămată nu a coborât pe motiv de boala) vede merele și chipurile se înțelege de preț și cantitate cu vânzătorul. Toate aceste acțiuni întreprinse de către inculpat au fost făcute cu un singur scop, ca să convingă victima să-i transmită banii.

Scopul comiterii infracțiunii de către inculpatul Iurii Nicolai fiind însușirea banilor primiți de la A. Botnari, acționând cu intenție directă.

Menționează că, nu este corectă concluzia instanței cu privire la existența unor relații civile și anume relații de împrumut: or, prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea voință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altu) transmiterea voiața în proprietate, posesie a bunului mobil sau imobil, a altori valori straine sau dreptul asupra acestora.

De aici rezultă că, limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cazul relațiilor civile se caracterizează prin buna credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate în privința naturii, calității substanțelor ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea aceasta este determinată de comportamentul dolusiv și viclean. În practica judiciară s-a statuat ca prin înșelăciune se înțelege acțiunile făptuitorului de a duce în eroare, de a amăgi proprietarul prin prezentarea ca adevărate a unor fapte, evenimente sau prezentarea ca mincinoase a unor fapte, evenimente, dar care corespund adevărului, sau prin tănuirea (necomunicarea unor împrejurări) care făptuitorul era obligat să le comunice.

Sub incidența legii penale intră acele încălcări care demonstrează rea-voința și fraudă din partea făptuitorului. Nu se supune îndoielii faptul că atunci când

făptuitorul își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are, precum a făcut Iurii Nicolai, care a convins victima că are posibilitatea de a exporta fructe în Federația Rusă

Indică că, aceste argumente atestă incontestabil că calificarea acțiunilor lui Iurii Nicolai conform art. 190 alin. (5) Cod penal este corectă.

4. În ședința instanței de apel procurorul participant la proces, Octavian Bodareu a solicitat admiterea apelului depus de către acuzatorul de stat, admiterea apelului declarat de avocatul Iulian Pleșca în interesele părții vătămate Alexandru Botnari, cu casarea sentinței instanței de fond ca fiind ilegală. Recunoașterea inculpatului Iurii Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) și stabilirea în baza acestui articol pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare cu privarea dreptului de a ocupa o funcție pe termen de 3 ani. La fel solicită admiterea acțiunii civile cu încasarea de la Iurii Nicolae în beneficiul părții vătămate Botnari Alexandru suma de 329 170 lei și prejudiciu moral. Consideră că sentința instanței de fond este una ilegală și nefondată, astfel consideră că instanța de fond incorect l-a achitat pe Iurii Nicolae învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) CP pentru care fapt solicită admiterea apelului declarat. Mai menționează că, inculpatul Iurii Nicolae nu avea înregistrat pe numele său careva întreprinderi care să se ocupe de transportul sau exportul merelor fiind în imposibilitate de a întocmi actele necesare atât exportul nemijlocit al merelor, or, potrivit probelor acumulate reiese că inculpatul a însușit suma de 20 000 dolari SUA de la Botnari Alexandru fără restituire, sub pretextul că va procura și v-a exporta merele, iar de fapt nu avea înregistrată careva întreprindere care ar putea să se ocupe în mod oficial de acest fapt, astfel, partea vătămată din start a fost înșelată referitor la posibilitatea de a exporta aceste mere.

În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Iulian Pleșca în interesele părții vătămate Alexandru Botnari a solicitat admiterea cererii de apel cu casarea sentinței atât în latura civilă cât și în latura penală. În latura penală urmează a fi recunoscut inculpatul în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) CP și conform solicitărilor acuzării de stat cât privește în latura civilă solicită admiterea integrală a acțiunii, inclusiv solicită compensarea cheltuielilor de judecată suportate de către domnul Alexandru Botnari atât la etapa urmăririi penale în instanța de fond cât și în instanța de apel care sunt reale necesare în circumstanțele cauzei. Indică că, susține integral motivele și argumentele ce sunt expuse în cererea de apel și solicită admiterea acestora.

În ședința de judecată a instanței de apel, partea vătămată Alexandru Botnari a susținut cererea de apel depusă de avocatul său pe motivele invocate și a solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată a instanței de apel, inculpatul Iurii Nicolae a solicitat respingerea apelurilor depuse de către avocatul Iulian Pleșca în interesele părții

vătămate Alexandru Botnari și de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Rodica Buza cu menținerea sentinței instanței de fond.

Avocatul Veaceslav Roșca în interesele inculpatului Iurii Nicolae în ședința de judecată a instanței de apel, a solicitat respingerea cererilor de apel depuse de avocatul Iulian Pleșca în interesele părții vătămate și de acuzatorul de stat cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind corectă. Solicită că, cauza penală care a fost inițiată în temeiul art.190 alin. (5) CP să fie interpretată în sensul strict al raporturilor civile, sentința să fie menținută, iar aceste apeluri care poartă un caracter formal pentru a păstra imaginea, pentru a manifesta așa numita responsabilitate, declarate de către victima și acuzatorul de stat să fie respinse.

5. Verificând argumentele apelurilor declarate pe caz, de către procurorul în Procuratura mun.Bălți, Rodica Buza, de avocatul Pleșca Iulian, în numele părții vătămate Botnari Alexandru în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, apelurile urmează a fi admise cu casarea totală a sentinței în cauză, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată pe caz în temeiul art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, conform căruia - *(1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Potrivit dispoziției art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, *Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

6. Pentru a se pronunța în sensul celor constatate, Colegiul reține, că apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmînd să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă

toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

7. În respectarea prevederilor art.414 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal, a admis demersul părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești pe caz potrivit modului stabilit pentru prima instanță, dispunând audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a părții vătămate Botnari Alexandru, a martorilor ***** și cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi prezentate de părți – de apelant în susținerea apelului sau de partea opusă în dezbaterea argumentelor apelului.

7.1. Partea vătămată Botnari Alexandru în ședința instanței de apel a declarat: *susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de fond, prin care a relatat că, pe inculpatul Iurii Nicolae îl cunoaște din anii 2014-2015, fiind în relații de serviciu, lăsînd mijlocul de transport pe teritoriul acestuia. Menționează că activează în calitate de administrator la SRL „Botnari Trans., din mun.Bălți str.Sofiei. În anul 2017-2018, Iurii Nicolae s-a adresat către acesta cu rugămintea ca să-l ajute cu bani deoarece afacerea lui mergea rău, astfel să-i împrumute suma de 20 000 dolari ca să cumpere mere și să le transporte în Federația Rusă. Peste o săptămînă a sunat fiul după ajutor. S-au dus la un depozit, apoi Iurii Nicolae a venit la mașină cu un bărbat cunoscut de al lui, cu care au mers spre intersecție spre Telenești. În cele din urmă a înțeles că vor să vadă merele pentru a le încărca. Inculpatul Iurii N. Urma să i-a merele și la urmă să se răsplătească. Peste ceva timp l-a ajutat pe Iurii N. Cu bani în sumă de 20 000 dolari, banii respectivi i-a dat în oficiu în incinta SRL „Botnari Trans., din mun.Bălți, str.Sofiei, 31. După ce i-a dat banii lui Iurii Nicolae, acesta l-a rugat să meargă cu dînsul să se uite la mere în rl Telenești sau Orhei. Astfel, s-au deplasat cu m/t de model Opel Vectra, dînsul a rămas în mașină, dar Iurii Nicolae a ieșit din mașină s-a întîlnit cu un bărbat cu care a discutat. Banii i-a dat pe un termen de 1 lună, sau 1 lună și jumate, procente și careva condiții nu i-a pus. Merele urmau a fi transportate în Federația Rusă cu m/t de model Daf n/i 102, în calitate de șofer urma să fie Serghei, familia nu ține minte. Dînșii țineau legătură, după ce au încărcat merele, Iurii Nicolae întreba dacă totul e bine. De la Iurii Nicolae a înțeles că acesta a văzut mere și la Briceni. Nu cunoaște dacă Iurii N. a achitat*

pentru mere, deoarece el încă nu-i dăduse banii. Menționează că banii i-a dat lui Iurii Nicolae pentru a cumpăra mere apoi urma să le transporte în Federația Rusă. Iurii Nicolae nu i-a arătat careva acte precum că ar fi cumpărat mere, timp de 8 luni nu s-au văzut și nici nu au vorbit. Ulterior a luat legătură cu soția lui Iurii Nicolae, numărul de mobil al acesteia îl avea, și a întrebat-o unde-i inculpatul și din ce motiv nu răspunde, la ce soția lui Iurii N. i-a spus că totul e bine. Soția lui Iurii Nicolae, Valentina cunoștea despre faptul că i-a dat bani în sumă de 20 000 dolari lui Iurii Nicolae, iar de la serviciu nepotul Frecăuțan Maxim cunoștea despre transmiterea banilor respectivi lui Iurii Nicolae, acesta cunoștea din cuvintele lui și al inculpatului. Iurii Nicolae mereu îl liniștea, după nu a mai răspuns la telefon, astfel nu știa nimic. Din auzite cunoaște despre faptul că, acolo erau niște șoferi străini care au văzut precum că vindea castraveți. Menționează că nu a avut careva contract cu inculpatul, iar banii nu erau al firmei, dar al unui bărbat. Până la momentul actual nu i s-a restituit nici un ban. Nu cunoaște cu ce s-a preocupat acolo inculpatul Iurii Nicolae. Timp de 9 luni, Iurii Nicolae nu a fost, după sosirea acestuia, a fost la dînsul să ceară suma de bani. La întrebările procurorului, a declarat că el personal a transmis banii în sumă de 20 000 dolari lui Iurii Nicolae pentru mere. În timpul cînd i-a dat banii, inculpatul i-a spus că acolo așteaptă și că trebuie duse merele. Nu i-a arătat nici un act cu privire la transportarea merelor. Susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale. Sunt unele divergențe în declarațiile sale. Iurii Nicolae mereu a recunoscut că el i-a dat bani, și mereu promitea că o să-i dea banii înapoi. La fel, cunoștea despre faptul că Iurii Nicolae împreună cu fiul său aveau probleme cu afacerea. Nu cunoaște pe ce s-au cheltuit banii, la întrebarea lui ce a făcut cu 20 000 dolari nu a primit nici un răspuns clar. Consideră că suma de 20 000 dolari este importantă, susține acțiunea civilă înaintată. Pe inculpatul Iurii Nicolae îl cunoaște din anii 2014 fiind în relații de serviciu. Inculpatul Iurii Nicolae ține mașina de model Daf cu remorcă cu nr.105 pe teritoriul acestuia, achitînd parcare. El îl ajută cu procurarea pieselor și a motorinei. Între dînsul și Iurii Nicolae nu a fost încheiat contract civil, doar înțelegere verbală, la fel era un registru de evidență a mașinilor făcut de paznic de pe teritoriul lui. Iurii Nicolae achita la contabilitate cîte 50 lei pe toată ziua, iar pe lună achita 300-400 lei. Prima dată Iurii Nicolae s-a adresat cu rugămintea ca să-l ajute cu bani în incinta oficiului, în luna noiembrie-decembrie 2017, iar în luna aprilie 2018 i-a împrumutat banii. Ulterior a întocmit o procură, deoarece nu avea toți banii. În luna aprilie 2018 i-a spus că banii poate să-i ia de la a 3 persoană, numele acestei persoane nu va spune. Declară că banii respectivi i-a luat de la a 3 persoană, iar numele nu va spune, banii personal i-a luat de la acea persoană cu care a întocmit o recipisă. Recipisa respectivă nu a prezentat-o la urmărirea penală. Nici instanței de judecată nu poate prezenta recipisa respectivă, deoarece refuză. A 3 persoană

tace, cu care nu a avut careva litigiu pînă în prezent. Menționează că lui Iurii Nicolae i-a dat suma de 20 000 dolari în luna aprilie 2018, ambii se aflau în oficiu doar ei doi. În urma transportării merelor urma să fie venit. Pentru transportarea merelor a achitat Iurii Nicolae. Transportarea merelor a avut loc cu mașina firmei lui, la rugămintea lui Iurii Nicolae. Careva contract de transportare între dînsul și Iurii Nicolae nu a avut loc. Iurii Nicolae nu a achitat transportarea pînă la momentul actual. Cînd a sosit mașina din cursă, și anume pentru cheltuielile legate de ulei, motorină, trecerea vamei, au costat 4000 dolari, iar salariul șoferului nu făcea parte din această sumă. El nu a achitat suma de 4000 dolari, suma de 4000 dolari au fost suportate de inculpatul Iurii Nicolae din cei 20 000 dolari. Menționează că suma de 4000 dolari au fost achitate pe drum, dar nu la dînsul în casă. Nu poate spune costul motorinei consumate pe drum. Din suma de 4000 dolari unde mașina a mers din Bălți spre Surgut, 5000 dolari trebuia să fie venitul lui. Menționează că acești 5000 dolari se scot cheltuielile, adică 4000 dolari cheltuieli, și 1000 dolari venit, astfel de la Bălți–Surgut constituie 5000 dolari cursa. Inculpatul Iurii Nicolae nu-i era dator cu suma de 21000 dolari, dar 20000 dolari i-a dat pe care urma să-i întoarcă, și cheltuielile de transport 5000 dolari. Bani respectivi i-a luat cu 3 % de la a 3 persoană, iar Iurii Nicolae cunoștea despre faptul dat, recipisa nu i-a arătat-o inculpatului, doar din cuvintele lui cunoștea faptul respectiv. Nu i-a spus procurorului despre faptul că a fost la Telenești sau Orhei, deoarece a considerat că așa trebuie. Inculpatul nu avea transport, din care motiv l-a rugat să-l ajute, astfel l-a ajutat. Nu a cunoscut despre prețul cumpărării și vânzării merelor, doar i-a spus că el a făcut un calcul și că va fi un venit. Inculpatul i-a spus că are probleme, din care motiv l-a crezut și l-a ajutat, i-a dat banii pentru a-l ajuta să-și rezolve problemele. Nu a luat recipisă de la inculpat, pentru că l-a crezut, fiind în relații de serviciu, discutau de probleme. Înainte careva afaceri între dînșii nu au fost. Iurii Nicolae a mers la Briceni și s-a încărcat. El a luat banii în sumă de 20 000 dolari și mașina, după care nu l-a mai văzut. Nu cunoaște firma „Mir-Fructov,” și nici firma „Andextrans-Nord,„. Cunoaște firma din acte, deoarece a avut contract de transportarea merelor cu firma SRL „Andex trans-Nord”. Pentru această firmă a achitat Iurii Nicolae. Tot Iurii Nicolae i-a spus că costul merelor erau de 15-16 mii. Nu cunoaște prețul merelor. Nicolae Iurii i-a spus că suma de 4000 dolari este costul pentru drum, el personal nu a achitat nimic, totul întră în suma de 20 000 dolari. La urmărirea penală e indicat faptul precum că el a achitat suma de 16000 pentru mere, fapt ce nu poate explica. Dînșii au mers la Telenești să vadă merele, după care au fost și la Briceni. Suplimentar, a mai declarat că, acțiunea civilă o susține deplin, adică prejudiciul material în sumă de 20 000 dolari, prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei, și cheltuielile de judecată în sumă de 9665 lei. Suma prejudiciului moral constă din procentele achitate pentru acest împrumut timp de 2

ani. Nu a apelat la careva medic în timp ce se afla într-o stare mai rea. Consideră că suma prejudiciului moral de 100 000 lei va fi una echitabilă. La 17.02.2020 a formulat suma prejudiciului moral. Mai menționează că ar putea refuza de la prejudiciul moral în caz că i se va repara prejudiciul material în marime de 20 000 dolari la ziua de azi. Nu este gata să încheie cu inculpatul careva tranzacție prin care să ajungă la un numitor comun. Alte pretenții nu are față de inculpat. (f.d.224-234, 241, vol.1)

Suplimentar în instanța de apel, partea vătămată a declarat: că, i-a împrumutat lui Iurii Nicolae suma de 20 000 dolari SUA pe un termen de 3 luni. Menționează că, soția lui Iurii Nicolai i-a transmis de 3 ori sume de bani, care în total se primește 900 dolari SUA, în perioada cât Iurii Nicolai era în or. Surgut. Inițial inculpatul răspundea la telefon, însă ulterior nu mai răspundea și careva informație o primea prin intermediul șoferului. Indică că, nu cunoaște din ce motive merele procurate de către Iurii Nicolai erau transportate de către altă firmă în Federația Rusă, cunoaște despre faptul că o persoană fizică nu poate transporta marfă. Relatează că, i-a acordat automobilul lui Iurii Nicolai deoarece așa sau înțeles că va pleca din numele firmei „Botnari Trans” SRL, iar cu care firmă ulterior s-a încheiat contractul nu cunoaște, toate datele sunt la contabilitate. Indică că firma din contract a achitat pentru servicii. Nu cunoaște de ce a fost schimbată destinația descărcării mărfii. Baniile lui Iurii Nicolai i-a transmis din motive de prietenie și nu s-a gândit la urmări. În primul rând indică că era interesat de faptul ca mașina companiei sale să iasă pe rută, dar venitul din realizarea mărfii nu prea îl interesa. Indică că, nu s-a adresat în instanța civilă cu careva cerere, pentru el este important să fie întorși banii, dar care instanță va fi nu contează.

7.2. Martorul ***** în ședința instanței de apel a menționat că susține declarațiile date în instanța de fond prin care a declarat: pe Iurii Nicolae nu-l cunoaște, îl vede acum în sala de ședințe pentru prima dată. Pe Botnari Alexei îl cunoaște ca partea vătămată, fiind în relații de serviciu. Este administrator al SRL „Andextrans-Nord”, se ocupa cu exportul merelor din Moldova în Rusia. Activitatea de export mergea astfel: venea, vedea marfa, dacă le plăcea produsul, se discuta prețul, și se exporta produsul în Federația Rusă. În Federația Rusă avea contract cu 3 firme, el le vindea lor, ei ce fac mai departe cu ele nu cunoaște. În Moldova, pe atunci erau firme limitate care aveau dreptul la export, adică nu toți puteau exporta, pe atunci firma deținea vreo 200 hectare livadă, a avut dreptul de a exporta mere în Federația Rusă. În aprilie 2018, el ca persoană juridică, a cumpărat mere de la SRL „Frecăuțanu”, aproximativ 20.500, conform facturii fiscale, firma astăzi se află în satul Holicăuți, r-ul Briceni, el a făcut transferul de bani prin bancă, el i-a transmis marfa, a încărcat în camionul care aparține lui SRL „Botnari Trans”, modelul, numărul camionului nu ține minte, la fel nu ține minte cine era șofer. Merele, conform contractului, le-a exportat, au ajuns la locul

destinației, la devamare, cumpărător din Rusia „Mir Fructov”, merele au fost transportate până la localitatea Novozicova, regiunea Breansk, Rusia, ulterior predate cumpărătorului SRL „Mir Fructov”. Cumpărătorul a făcut transfer bănesc prin bancă lui SRL „Andextrans Nord”, ulterior, „Andextrans Nord” a făcut transfer SRL „Frecăuțanu”, și prin servicii de transport lui SRL „Botnari-Trans”. Merele nu erau însoțite de expeditor, le ducea doar șoferul. În perioada când a încărcat merele, pe inculpatul nu l-a văzut acolo. Careva bani de la Iurii Nicolae nu a primit, careva atitudini la tranzacția dată persoana cu așa nume nu a avut. Pe primirea merelor, de la SRL „Frecăuțanu” a semnat el, astfel el cumpără, le transmite brokerilor vamali, ulterior ei fac declarația. Problemă nu este în cine trimite, ci cine primește marfa la Rusă. A declarat că, la etapa urmăririi penale a dat declarații. Declarațiile de astăzi sunt veridice, declarațiile de la urmărire penală ce ține de faptul că nu cunoaște inculpatul le consideră incorecte. La etapa urmăririi penale, după ce a făcut declarații a semnat din grabă, fără a citi. Bani care au fost transferați, 180 900 lei, nu au fost ca și proveniență de la Iurii Nicolae sau Botnari Alexandru. Din momentul în care, asupra mărfii a fost achitată o sumă de bani, și din momentul în care marfa a fost încărcată de la frigider și până la devamare în Rusia, duce răspundere materială șoferul. Probabil la etapa urmăririi penale a prezentat în copii factură fiscală și invozia. Nu cunoaște dacă cu șoferul a mers și Iurii Nicolae în Rusia, nu-și amintește să fi fost și al doilea șofer, era să fie indicată chestia asta în specificație. La moment nu mai este administrator la SRL „Andextrans-Nord”, la moment este fondator și manager pe vânzări la SRL „Andextrans-Nord”, sediul Glodeni, la moment administrator este altă persoană, din februarie 2018 până în prezent este alt administrator, Petcu Vitalie, însă el deține procură generală, și îndeplinește în baza procurii toate atribuțiile administratorului. Persoana administrator care era răspunzătoare de semnături în actele de ieșire, în facturi fiscale, în aprilie 2018, negocierea merelor a făcut-o dânsul sau Petcu Vitalie, ordinul de plată pentru transfer a semnat-o el, deoarece doar el are dreptul de a semna la bancă. Contractul de vânzare cumpărare încheiat între SRL „Andextrans Nord” și SRL „Frecăuțanu” putea fi semnat de dânsul sau de Petcu Vitalie. Posibil declarațiile de la urmărire penală erau mai detaliate din motiv că era mai aproape de evenimentele petrecute. Mai puțin probabil că a numit la urmărirea penală numărul de înmatriculare a camionului, a semiremorcii. Contractul servicii transport încheiat între SRL „Andextrans Nord” și SRL „Botnari-Trans” putea fi semnat de mine sau de Petcu Vitalie. Actul de transfer între serviciile de transport potrivit facturii, a semnat dânsul. Transferul de bani pentru servicii de transport nu ține minte când a avut loc. SRL „Botnari Trans” pretenții nu are față de dânsul. Cheltuielile de transport au costat în jur la 20 000 lei. Cu SRL „Botnari Trans” a avut mai multe tranzacții, nu ține minte valoarea la toate tranzacțiile, posibil că a declarat 50 000 lei. În procesul- verbal

de audiere este semnat de dînsul, și sunt scrise de el personal. Procura prezentată spre vizualizare, f.d. 90- 92, este cea la care s-a referit în declarații. Nu ține minte conținutul procurii. Careva pretenții financiare față de Alexandru Botnari nu are și nici față de Iurii Nicolae. Până a încărcă această marfă, careva discuții cu Botnari Alexandru în privința merelor nu au fost purtate, în ceea ce privește cantitatea merelor cu Iurii Nicolae astfel de discuții la fel nu au avut loc. Ca exportator, nu cunoaște care a fost soarta mărfii până la urmă. Nu cunoaște cât timp și unde a vândut Mir Fructov merele date. A declarat că, la încărcare nu a fost prezent vreun reprezentant al întreprinderii sale. Nu-și amintește a cui erau lăzile, în unele cazuri pot fi lăzile vânzătorului, în alte cazuri a cumpărătorului. Fiindu-i prezentate două exemplare a CMR nr, 225353 din data de 06.04.2018, putea să nimerească la inculpat în felul următor, CMR de regulă se întocmește în 10 exemplare și toate le-a dat șoferului. Posibil șoferul i-a dat-o lui Iurii Nicolae, cu ce treabă nu cunoaște. Referitor la certificatul fito-sanitar poate spune că în certificat este indicat producătorul SRL „Frecăuțanu”, s. Holicăuțanu. La întrebările avocatului, a declarat că, la momentul actual firma SRL „Andextrans Nord” este activă, dar e în procedură de insolvență. La această întreprindere el a rămas ca fondator. În 2018 firma activa în regim normal. La anchetator posibil a preluat numerele de înmatriculare din actele prezentate de către inculpat. La întrebările inculpatului a declarat că, nu a primit în mână 11 111 dolari SUA și cu inculpatul nu s-a întâlnit, în satul Holicăuți, r. Briceni. Ungureanu Vladimir este contabilul SRL „Andextrans Nord”, însă nu cunoaște dacă acesta a fost audiat. (f.d.17-18, vol.2)

Suplimentar, în instanța de apel a declarat că, nu cunoaște din care motiv inculpatul a indicat că i-a dat suma de 11 111 dolari SUA indicați în instanța de fond. Cunoaște despre faptul că, merele urmau să ajungă în Federația Rusă, dar cumpărătorul final nu cunoaște cine era. Indică că, din partea cumpărătorului nu a participat nici un colaborator la întocmirea actelor de însoțire. A existat contract de vânzare-cumpărare între părți. În contract nu era indicat locul realizării mărfii. Menționează că nu cunoaște cum a ajuns marfa în Surgut și realizată de inculpat. Indică că, transferul se face conform contractului, dovada transferului de la cumpărător la vânzător este efectuat transfer pe mai multe mașini, dar nu este indicat transferul anume pe mașina dată. Marfa a ajuns la destinație (f.d. 107).

7.3. Martorul***** în ședința instanței de apel a menționat că : a activat în calitate de șofer la firma „Botnari Trans” SRL, aproximativ, în anul 2014-2016. Pe inculpat îl cunoaște de deoarece deseori venea la parcare la Botnari Alexandru cu care erau în relații bune. Nu cunoaște cu se ocupa Iurii Nicolai la acel moment, însă cunoaște că Botnari Alexandru i-a transmis suma de 20 000 dolari SUA, în perioada când lucra acolo. Indică că, cunoaște că suma i-a fost

transmisă lui Iurii Nicolai pentru a procura mere care urmau a fi vândute în Federația Rusă. Menționează că nu a fost prezent la discuția lor, dar i-a spus domnului Botnari despre transmiterea banilor. La fel, din cuvintele lui Botnari A. cunoaște că banii nu au fost restituiți deoarece mașina care a fost lăsată în gaj nu a fost luată. Menționează că, Botnari Alexandru i-a spus despre faptul că a transmis banii lui Iurii Nicolai din motivul că sunt rude. Nu cunoaște despre faptul dacă Botnari Alexandru va primi careva venit din realizarea mărfii, cunoaște doar că banii care i-au fost dați lui Iurii Nicolai erau împrumutați de la altă persoană. Nu cunoaște despre careva condiții prin care au fost luați banii.

7.4. Martorul ***** în ședința instanței de apel a menționat că susține declarațiile date în instanța de fond. Prin declarațiile sale este menționat: *pe inculpatul Iurii Nicolae îl cunoaște de aproximativ din anul 2017 în legătură cu activitatea acestuia. Partea vătămată Botnari Alexandru este unchiul lui, fiind în relații de rudenie, la fel a activat la întreprinderea acestuia mai mult de 10 ani, perioada 2004-2015, inițial a activat în calitate de mecanic, ulterior în calitate de șofer. Întreprinderea SRL „Botnari Trans,, se află în mun. Bălți str. Sofiei, 31, genul de activitate este transportarea auto de mărfuri. Cunoaște careva circumstanțe legate de cauza penală respectivă. În momentul tranzacției dintre inculpat și parte vătămată, el deja nu mai activa la întreprindere, însă deseori venea acolo. Aproximativ în anul 2017, Iurii Nicolae a venit pe teritoriu, a avut careva curse cu mașina de la întreprindere, atîta timp cît se afla pe teritoriu el mereu se afla în oficiu în momentul cînd inculpatul nu a vrut să facă curse, deoarece mașina era veche, inculpatul i-a spus unchiului său că fiul său se află în Surgut și ar putea să se ocupe cu vînzarea legumelor într-ucît iese bani buni. Timp de 1 lună, ei au discutat și a propus unchiului său să încarce mașina cu mere și să meargă la Surgut, într-ucît acolo se vînd repede. În timpul cînd mergea acolo la cafea, auzea discuții cum Botnari Alexandru spunea cîte tone de mere au fost cumpărate, iar Iurii Nicolae l-a întrebat pe Botnari Alexandru dacă îl poate ajuta cu bani, din discuția lor a înțeles că a costat aproximativ 20 000 dolari. Cînd mașina s-a întors, Iurii Nicolae fiind șofer, a avut loc o discuție precum că este un client care ar vrea să cumpere merele. Ulterior, șoferul Serghei Cebotari, i-a spus lui Botnari Alexandru că drumul a fost liniștit dar cînd au ajuns acolo, a avut cu totul alt comportament Iurii Nicolae, cînd au descărcat mașina, Cebotari Serghei l-a sunat pe Botnari Al. Și i-a spus că banii lui nu i-a dat. Botnari Alexandru i-a spus șoferului să plece în orașul din Surgut, iar marfa și inculpatul au rămas acolo în Surgut. Cunoaște din cuvintele unchiului că, Iurii Nicolae aproape de 2 săptămîni era disponibil la telefon, care mai răspundea, ulterior peste 2 săptămîni inculpatul nu răspundea la apelurile telefonice ale părții vătămate. Șoferul a venit la baza din Bălți, și a spus altor șoferi că în piața din Surgut erau multe camioane cu mere, și că ceea ce a spus Iurii Nicolae precum că o să vîndă merele repede, nu*

este adevărat. În perioada de 6 luni, nimeni nu cunoștea nimic de inculpat. Peste 6 luni, el împreună cu unchiul și un client s-au întâlnit cu inculpatul, după care partea vătămată l-a întrebat pe inculpat ce s-a întâmplat precum că pentru merele transportate nu i s-a achitat nimic. Ulterior, inculpatul a spus că a primit o parte din bani, probabil suma de 5000 dolari a primit pentru telefon, mâncare și cazare din Surgut. Până în prezent inculpatul nu a întors banii părții vătămate. Nu cunoaște cine a fost la încărcarea merelor și cine a cumpărat merele, însă cunoaște din cuvintele unchiului său că banii i-a achitat unchiul, dar momentul transmiterii banilor nu a văzut. Cunoaște că unchiul său i-a dat bani lui Iurii Nicolae. Pentru mere a achitat Iurii Nicolae din banii lui Botnari Alexandru. Menționează că în prezența sa, inculpatul Iurii Nicolae i-a spus unchiului său Botnari Alexandru, că fiul lui, Denis, se află în Surgut și se ocupă de vânzarea fructelor și legumelor și că ar putea face bani, la fel inculpatul a numit un nume a unui client care ar putea să-i vîndă merele. Inculpatul Iurii Nicolae i-a spus lui Botnari Alexandru că vânzarea va fi profitabilă, ulterior vor vinde și alte mașini cu mere. Nu au fost discuții de genul că să procure altă marfă din Surgut. La întrebările avocatului a declarat că, tratativele între inculpat și parte vătămată referitor la transmiterea banilor, împrumut, cumpărarea merelor, au avut loc timp de 2 săptămîni, la care el a participat undeva la 10-15 discuții de acest gen. Inculpatul Iurii Nicolae îi spunea lui Botnari Alexandru fără careva amenințări, erau discuții pașnice. Menționează că mergea vorba de procurarea merelor, lăzilor, și de transport. Astfel, au fost cumpărate doar mere și tot ce ține de acestea. Nu cunoaște de unde au fost cumpărate aceste mere. Din spusele unchiului, cunoaște despre suma de 20 000 dolari. În această sumă intră costul merelor, alte componente nu cunoaște. Nu cunoaște dacă a fost încheiat vreun contract între inculpat și parte vătămată privitor la realizarea merelor în Surgut. Mai menționează că el personal nu a discutat cu inculpatul la telefon. Însă partea vătămată în prezența lui conecta difuzorul și respectiv auzea cum inculpatul nu răspundea, vorbea robotul precum că telefonul era deconectat. Despre proveniența acestor bani nu i-a spus unchiul acestuia, deși unchiul i-a spus că totul a costat 20 000 dolari. Nu-și amintește ca unchiul să spus că banii transmiși inculpatului ar fi fost împrumutați de undeva. Cunoaște din cuvintele unchiului său precum că, dacă se vor vinde merele atunci urma să se împarte cu banii, iar cît venit urma să aibă nu cunoaște, la fel cum urma să fie împărțiți banii nu cunoaște. Nu cunoaște dacă șoferul Cebotari Serghei a primit bani ori nu de la inculpatul Iurii Nicolae. Mai declară că inculpatul Iurii Nicolae i-a dat de înțeles că a primit suma de 20 000 dolari de la Botnari Alexandru, însă personal nu i-a confirmat aceasta. Consideră că toate actele necesare cum ar fi facturi de transport, carnet de tir, au fost întocmite pentru exportul merelor. Nu cunoaște cine figura în calitate de cumpărător și vînzător, deși presupune că în calitate de transportator

*figura SRL „Botnari Trans”. Nu cunoaște despre faptul dacă banii vânzătorului de mere au fost achitați cash sau prin transfer. Totodată menționează că*****a fost mai mult prezent la înțelegerea dintre inculpat și parte vătămată, care cunoaște mai multe despre tranzacția respectivă. (f.d.3-6, vol.2)*

Suplimentar în instanța de apel, martorul a declarat că, „Botnari Trans” SRL a fost transportator, mașina și șoferul era de la firmă, iar mai mult nu cunoaște. Cunoaște despre faptul că mașina cu mere urma să ajungă în Surgut. Peste 2 săptămâni a auzit cum Botnari și Iurii Nicolai vorbeau că jumate de marfă să fie transportată în alt oraș. A fost o propunere din partea lui Iurii Nicolae. Nu cunoaște în ce condiții au fost transmiși banii de către Botnari Alexandru către inculpat. Indică că, a auzit cum unchiul său și Iurii vorbeau despre profitul care urma să fie, nu s-au discutat despre sume concrete, doar că profitul va fi împărțit în jumătate.

7.5. Martorul ***** în ședința instanței de apel a menționat că susține declarațiile date în instanța de fond. Prin declarațiile sale este menționat: *că pe Iurii Nicolae îl cunoaște în legătură cu cauza penală. A fost angajat în calitate de șofer la întreprinderea SRL „Botnari Trans” de unde și îl cunoaște pe Botnari *****. În primăvara 2018, înaintea Paștelui, Botnari Alexandru l-a sunat și i-a spus că urmează să meargă în cursă la Surgut cu marfă, ulterior, el s-a apropiat la întreprinderea Botnari Trans situată pe str. Sofției, mun. Bălți. Ajuns la fața locului, Botnari Alexandru i-a spus că urmează să meargă la Surgut, precum că el împreună cu Iurii Nicolae cumpără un camion cu mere, și el urma să meargă cu domnul Iurii Nicolae. A doua zi a mers în s. Colecăuți, rl Briceni, la un frigider și s-au încărcat cu mere, denumirea întreprinderii sau persoanei a căreia erau merele nu cunoaște, exportatori era altă firmă, la Colecăuți s-au încărcat 2 zile, întrucât nu au reușit în prima zi să încarce marfa, a doua zi, pe domnul Iurie l-a sunat o persoană căreia urma să trimită o sumă de bani pentru marfă și pentru tara care s-a procurat, suma care a transmis-o domnul Iurii persoanei date nu cunoaște, la fel nu cunoaște nici persoana dată. Cine a întocmit actele necesare nu cunoaște, din câte a înțeles s-a ocupat persoana căreia urma să-i transmită domnul Iurie Nicolae suma de bani. După ce a primit actele s-au pornit în cursă, în direcția Federației Ruse, în drum, domnul Iurii Nicolae i-a comunicat că urma să deschidă curse împreună cu Botnari Alexandru. Din Moldova până la Surgut, Rusia au mers vreo 5- 6 zile. În Surgut i-a întâlnit feciorul lui Iurii Nicolae, Denis, care s-a implicat și el în vânzarea merelor. A doua zi dimineață, domnul Iurii și feciorul său au început să vândă mere, cu ce preț nu cunoaște. Acolo s-au aflat 13-14 zile. Merele se vindeau greu. Iurii Nicolae a comunicat cu Botnari Alexandru și au convenit să descarce merele în piață, întrucât s-a vândut cam o treime din merele care le aveau, au rămas vreo 15 tone de mere. Iurii Nicolae i-a oferit o sumă de bani, probabil 10 000 ruble rusești pentru a suporta cheltuielile până a*

ajunge la Moldova, după aceea pe domnul Iurie nu l-a mai văzut până la momentul de față. A declarat că, este șofer de TIR, ducea produse agricole. Nu poate o persoană fizică fără contract și licență să importe marfă peste hotare. Exportator era altă firmă, nu firma de la Colecăuți, nu poate spune cum se numesc. De întocmirea actelor necesare s-a ocupat brokerul vamal împreună cu firma expeditori. Suma precisă care a transmis-o domnul Iurii pentru marfa care ei au dus-o, nu ține minte, dar știe precis că era în dolari. Documentele de însoțire a mărfii: CMR- factură de transport internațional, TIR-carnet, certificatul fito - sanitar eliberat de ANTA, contract de vânzare- cumpărare nu au avut la dînșii. În CMR erau indicate mai multe puncte de descărcare: NovoSibirk, Surgut, Krasnoyarsk, posibil că în CMR era indicată firma cumpărător, denumirea nu o ține minte, însă Botnari A. și Iurii N au spus că pleacă în Surgut. În punctul vamal el era cu actele. Rolul lui domnul Iurii era pentru a vinde marfa la Surgut. Care era rolul feciorului lui Iurii Nicolae nu cunoaște. La întrebările avocatului, a declarat că, anterior a lucrat la firma SRL „Botnari Trans” ca șofer pe parcurs de un an, oficial, cu contract de angajare. Mașina era a firmei. Iurii Nicolae îl cunoștea până la plecarea în Surgut deoarece avea un camion pe care îl ținea în parcare SRL „Botnari Trans”. Despre esența deplasării, condițiile, rolul lui Iurii Nicolae, domnul Botnari Alexandru i-a explicat doar că vrea să deschidă o rută nouă cu Iurii Nicolae. Din câte a înțeles de la Botnari Alexandru și Iurii Nicolae venitul urma să fie împărțitla doi. Banii folosiți pentru transport și procurarea mărfii erau a domnului Botnari Alexandru, și Iurii Nicolae i-a confirmat pe drum acest lucru. Ei au decis împreună această tranzacție. La întrebările instanței, a declarat că, din câte își amintește, în perioada cea costul mărfii era de 10- 11 lei, dar cu cât au procurat ei, nu cunoaște. Mărul care l-a transportat, valora, în opinia sa în jur la 200 000 lei. La fel și domnul Iurii Nicolae cu Botnari Alexandru i-au confirmat că prețul mărfii era 11 lei kg. La întrebările avocatului, a declarat că, suma de bani pentru cheltuielile pentru motorină i-a oferit personal Botnari Alexandru, și Iurii Nicolae i-a mai dat o careva sumă, pentru motorină pentru a ajunge la Surgut. La plecare, i s-a explicat că merg la piață, denumirea firmei ruse „Mir Fructov” îi este cunoscută deoarece figurează în mai multe documente de însoțire a mărfii. De multe ori figurează întreprinderea „Mir Fructov”, dar de facto descarcă unde spune clientul, indicațiile date i le-a dat domnul Botnari, alte indicații alte persoane nu i-a dat. Bani pentru mere i-a dat domnul Botnari și el îl socotea ca stăpânul merelor. Nu cunoaște cine a achitat marfa la Colecăuți. Iurii Nicolae i-a spus că trebuie să se întâlnească cu o persoană și trebuie să-i achite pentru ambalajul pentru mere și mere, el a rămas în camion, Iurii Nicolae a coborât și s-a întâlnit cu o persoană. A fost audiat pe acest dosar și la urmărirea penală. Banii nu i-a văzut nici la Iurii Nicolae nici la celălalt, domnul Iurii a revenit în camion și i-a spus că a transmis banii pentru marfă și ambalaj. Despre

faptul că au fost transmisi banii de către o persoană juridică nu cunoaște. Beneficiarul mărfii era domnul Iurii Nicolae, el urma să se ocupe de vânzarea mărfii. Din spusele lui Iurii Nicolae, ei împreună erau stăpânii merelor. Din spusele lor urma să fie o rută nouă a lor Surgut-Moldova, dacă era să fie totul bine. În perioada de 12 zile când s-au aflat la Surgut, pentru parcare achita domnul Iurii Nicolae, pentru produsele alimentare pentru 12 zile achita Botnari Alexandru. Când s-au aflat în Surgut, Botnari Alexandru l-a sunat și a întrebat cum merge vânzarea, și i-a comunicat că merge rău. Ajunși în Moldova, nu a mai discutat cu Iurii Nicolae despre soarta mărfii, ulterior s-a dus în altă cursă. La întrebările instanței a declarat că, Iurii Nicolae nu a mers cu camionul lui, întrucât camionul lui era de o calitate mai proastă și luând în vedere că distanța mai mare era în grijă să se pornească cu camionul lui. Este real ca persoana fizică care dorește să cumpere mere și să le exporte la vânzare în altă țară doar prin intermediul căreiva firme importator-exportator. (f.d.27-28, vol.2)

*Suplimentar în ședința de judecată a instanței de apel, ***** a relatat că, nu ține minte care era denumirea firmei exportatoare. La biroul vamal Iurii Nicolae indicat orașul Surgut la ieșire din țară. Indică că la Novosibirsk nu au fost descărcate merele. Iurii Nicolae i-a comunicat că din merele vândute urmează să aibă careva profit. Menționează că o parte din marfă-mere a fost descărcată la un depozit din piață, dar nu cunoaște a cui este depozitul. În afară de 10 000 ruble rusești nu au fost alocate alte sume de către Iurii Nicolae. Concretizează că nu 10 000 ruble rusești, dar 100 000 ruble rusești a primit de la Iurii Nicolai.*

7.6. Inculpatul Iurii Nicolae atât în ședința instanței de fond cât și în ședința de judecată a instanței de apel a declarat: *învinuirea îi este clară, vina nu recunoaște. Nu dorește să facă declarații, se folosește de dreptul său procesual de a tăcea.*

8. Cumulul de probe verbale și cele scrise administrate în prezenta cauză, ce au fost supuse unei cercetări suplimentare în instanța de apel, au fost prezentate de către procurorul Octavian Bodareu:

Volumul I

- Plîngere de la Botnari Alexandru din data de 11.12.2018 (f.d.17);*
- Copia actelor întocmite la transportarea merelor (f.d.31-44);*
- Ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din data de 17.09.2019 (f.d.46);*
- Ordonanță de ridicare din data de 30.05.2019 (f.d.90);*
- Proces-verbal de ridicare cu anexă actele ridicate din data de 30.05.2023 (f.d.91-100);*
- Ordonanță de ridicare din data de 10.06.2019 (f.d.106);*
- Proces-verbal de ridicare din data de 10.06.2023 (f.d.107);*

- Copia actelor ridicate anexă la procesul verbal de ridicare din data de 10.06.2023 (f.d.108-119);
- Ordonanță de ridicare din data de 14.06.2023 (f.d.123);
- Proces verbal de ridicare din data de 14.06.2023 (f.d.124);
- Copia actelor de export și a facturilor fiscale ridicate anexă la procesul verbal de ridicare din data de 14.06.2023(f.d.125-130);
- Declarațiile părții vătămate Botnari Alexandru din data de 14.01.2021(f.d.224-234);
- Declarațiile părții vătămate Botnari Alexandru din data de 23.02.2021(f.d.241);

Volumul 2

- Declarațiile martorului ***** din data de 24.03.2021 (f.d.3-6);
- Declarațiile martorului ***** din data de 24.03.2021(f.d.7-8);
- Declarațiile martorului ***** din data de 29.06.2021 (f.d.13);
- Declarațiile martorului ***** din data de 29.06.2021 (f.d.17-18);
- Declarațiile martorului ***** din data de 10.12.2021(f.d.27-28);

9. Conform art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate.*

Potrivit art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art.10 alin. (1) și (2) Cod penal, *legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.*

Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.*

Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, nefiind admisă introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală.

Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.).

10. Colegiul penal va respecta prevederile legii care expres indică că judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate, precum și faptul că caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Octavian Bodareu din 15 iunie 2023 s-a dispus modificarea învinuirii inculpatului Iurii Nicolae, incriminându-i infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod Penal- *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*, întru respectarea dreptului inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, s-a dispus audierea inculpatului și cercetarea probatoriului prezentat de părți, căruia i-a fost dat apreciere strictă în conformitate cu prevederile art.100-101 Cod de procedură penală al RM.

Colegiul Penal potrivit art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, va expune fapta criminală comisă de inculpat, considerată ca fiind dovedită după cum urmează:

Iurii Nicolae *****, acționând în mod intenționat și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și dorindu-și survenirea consecințelor, prin înșelăciune și folosindu-se de încrederea lui Alexandru Botnari, l-a convins pe Alexandru Botnari să-i transmită suma de 20 000 dolari SUA, valoare echivalentă cu 328576 lei moldovenești, destinați pentru procurarea merelor din RM cu exportarea și realizarea în Federația Rusă, orașul Surgut. Conform înțelegerii, după realizarea merelor Iurii Nicolae urma să-i restituie lui A. Botnari suma de 20 000 dolari SUA, precum și o parte din dobândă. Merele urmau să fie transportate în Federația Rusă cu transportul de la SRL „Botnari Trans” și anume cu automobilul de model DAF FT-95 cu n/îm *****.

Așa dar, pentru ca propunerea să pară mai credibilă, la 03.04.2018 la propunerea lui Iurii Nicolae, împreună cu A. Botnari pleacă la un depozit de fructe din raionul Briceni, unde Iurii Nicolae de unul singur coboară din automobil, vede merele și chipurile se înțelege de preț și cantitate cu vânzătorul. La 04.04.2018 Iurii Nicolae, aflându-se la oficiul SRL „Botnari Trans” din str. Sofiiscaia, 31 Bălți, primește de la Botnari Alexandru suma de 20 000 dolari SUA, valoare echivalentă cu 328 576 lei moldovenești, pe care i-a dobândit ilicit, însușindu-i, fără de a întreprinde careva acțiuni de procurare de banii primiți a merelor, fapt ce a produs daune în proporții deosebit de mari.

Prin acțiunile sale intenționate, **Iurii Nicolae** ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (5) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

11. Colegiul penal consideră că vinovăția inculpatului **Iurii Nicolae** este dovedită prin declarațiile părții vătămate, a martorilor audiați în instanța de apel, precum și prin probele scrise cercetate în ședința instanței de apel:

- Ordinul nr.2 din 11.01.2018 pe numele cet. ***** prin care este angajat la S.R.L „Botnari Trans” în calitate de șofer. /f.d. 33 /, - Ordinul nr.13 din 31.10.2018 pe numele cet. ***** prin care este anulat ordinul de angajare la S.R.L. „Botnari Trans” în calitate de șofer. /f.d. 34 /,- Scrisoarea de transport internațională cu nr.22535 unde este indicat expeditorul S.R.L „Andestrans-Nord” și destinatarul ООО „Мир Фруктов”. /f.d.35/,- Carnetul TIR cu ***** a S.R.L. „Botnari Trans” unde este indicat manifestul mărfurilor /f.d.36 /,-Foaie de parcurs pentru autocamioane din 03.04.2018 unde este indicat marca autovehiculului numărul de înmatriculare, numele prenumele șoferului, data plecării și data sosirii. /f.d.37/, - Cheltuielile pentru deplasare cu nr.1135 din 27.04.2018 unde este indicat cheltuielile suportat de către șoferul autocamionului cu n.î. *****. /f.d.38 /, - Chitanța cu nr.40107M unde este indicat intrarea în Ucraina a autocamionului S.R.L. „Botnari Trans”. /f.d. 39 /, -Legitimația de deplasare a cet. Cebotari Serghei din data de 03.04.2018 pînă la data de 27.04.2018 /f.d.40/,- Certificatul din Ucraina cu nr.185766 din 31.01.19 unde este indicat numărul de înmatriculare și masa autocamionului cu n.î. *****. /f.d. 41 /,- Scrisoarea de transport internațională cu nr.22535 unde este indicat expeditorul S.R.L „Andestrans-Nord” și destinatarul ООО „Мир Фруктов”, /f.d. 42/, - Pagina web Curs.md unde este indicat cursul valutar din data de 11.12.2018. /f.d. 43-44 /, - Ordonanță și proces verbal de ridicare din 30.05.2019, prin care de la cet. ***** a fost ridicate: procura S.R.L. „Andextrans-Nord”, factură fiscală nr. AAL5046981 din 24.10.18, scrisoarea de transport internațională nr.22535, contract-cerere de prestare a serviciilor de transport a mărfii nr.38 din 02.04.18, act de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. WA1461486 din 19.04.18. factura fiscală nr.EVJ000081608 din 05.04.18, declarația producătorului cu privire la originea bunurilor, ordin de plată nr.340 din 06.04.18. /f.d.90-91 /, -Procură pe numele cet. Petcu Vitalie pentru a reprezenta interesele S.R.L. „Andextrans-Nord” din 10.01.2019./f.d.92-93/, - Factura fiscală seria AAL5046981 din 24.10.18 unde este indicat servicii de transport internațional furnizorul SRL „Botnari-Trans” și cumpărător SRL „Andextrans-Nord”. /f.d. 94 /,- Scrisoarea de transport internațională cu nr.22535 unde este indicat expeditorul S.R.L. „Andestrans-Nord” și destinatarul ООО „Мир Фруктов”. /f.d.95/,- Contract-cerere de prestare a serviciilor de transport a mărfii nr.38 din 02.04.18 transportatorul SRL „Botnari-

Trans” pe cursa Moldova-Rusia /f.d.96 /, -Act de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr.WA1461486 din 19.04.18 și anume servicii de transport internațional. /f.d.97/, -Factura fiscală nr.EVJ000081608 din 05.04.18 conform căreia este indicat furnizorul SRL „Colicăușanul”, cumpărătorul SRL „Andextrans-Nord” și anume mere proaspete în sumă de 180900,00 de lei MD. /f.d. 98 /, - Declarația producătorului cu privire la originea preferențială a bunurilor conform căreia 0808 mere proaspete, în procesul de producere au fost îndeplinite următoarele operațiuni de prelucra curățit, cultivat între rînduri, stropit cu produse fitosanitare. irigat, recoltat, sortat, ambalat, /f.d.99/, - Ordinul de plată nr.340 din 06.04.18 conform căreia este achitată suma de 180900.00 de lei MD /f.d.100/, - Proces verbal de examinare a obiectelor din 30.05.2019 conform căreia au fost examinate următoarele acte: procura S.R.L. „Andextrans-Nord”, factura fiscală nr. AAE5046981 din 24.10.18 scrisoarea de transport internațională nr.22535. contract-cerere de prestare a serviciilor de transport mărfii nr.38 din 02.04.18. act de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr.WA 1461486 din 19.04.18, factura fiscală nr.EVJ000081608 din 05.04.18, declarația producătorului cu privire la originea bunurilor, ordin de plată nr.340 din 06.04.18 /f.d.101 /, - Ordonanță de recunoaștere și anexare drept corp delict a următoarelor acte: procura S.R.L „Andextrans-Nord”, factură fiscal nr. AAE5046981 din 24.10.18. scrisoarea de transport internațională nr.22535, contract-cerere de prestare a serviciilor de transport a mărfii nr.38 din 02.04.18, act confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr.WA 1461486 din 19.04.18, factura fiscală nr.EVJ000081608 din 05.04.18, declarația producătorului cu privire la originea bunurilor, ordin de plată nr.340 din 06.04.18. /f.d.102 /, - Ordonanță și proces verbal de ridicare din 10.06.2019. prin care de la cet. ***** a fost ridicat contract nr.MD/RU-27/09-16 din 27.09.2016. ordin de plată nr.1 din 17.04.2018. din 18.04.2018, din 19.04.2018, din 20.04.2018. /f.d.106-107/, - Contract cu nr.MD/RU-27/09-16 din 27.09.2016 conform căreia este indicat condițiile contractului /f.d.108-115 /, - Ordinele de plată nr. 1 din 17.04.2018. din 18.04.2018, din 19.04.2018, din 20.04.2018 conform căreia este indicat sumele achitate de către SRL, Andextrans-Nord. /f.d. 116-119 /, - Ordonanța și procesul verbal de ridicare din 14.06.2019. prin care de la cet. ***** a fost ridicat notă explicativă cu nr.48 din 12.06.2019, factură fiscală seria EW000081608 din 05.04.2018 extras din registru de vânzări SRL „Colicăușanul” de la 01.04.2018 pînă la 30.04.2018, ordin de pla nr.340 din 06.04.2018, extras de pe card, act de verificare între SRL „Colicăușanul” și SRL „Andextrai Nord”. /f.d. 123-124 /,-Notă explicativă cu nr.48 din 12.06.2019 conform căreia este indicat cine a cumpărat mere proaspete din roada 2017./f.d. 125/, - Factura fiscală seria EW000081608 din 05.04.2018 conform căreia este achitată suma de 180900 de lei de către SRL „Andextrans-Nord”. /f.d. 126 /,- Extras din registru de vânzări SRL „Colicăușanul” de la 01.04.2018 pînă la

30.04.2018 conform căreia este indicat denumirea cumpărătorului și sumele achitate. /f.d.127 /,- Ordin de plată nr.340 din 06.04.2018 conform căruia este indicat suma de plată de 180900 de lei MD /f.d. /,- Extras de pe cont titularul SRL Colicăuțanul unde este indicat plata pentru mere în sumă de 180900 de lei./f.d.128-129/,- Act de verificare între SRL Colicăuțanul și SRL Andextrans Nord /f.d.130/,- Ordonanță de recunoaștere și anexare drept corp delict a următoarelor acte: contract nr.MD/R1 27/09-16 din 27.09.2016. ordin de plată nr.1 din 17.04.2018. din 18.04.2018. din 19.04.2018. din 20.04.2018, notă explicativă cu nr.48 din 12.06.2019, factură fiscală seria EW000081608 din 05.04.2018, extras din registru de vânzări SRL „Colicăuțanul” de la 01.04.2018 pînă la 30.04.2018, ordin de plată nr.340 din 06.04.2018, extras de pe card, act de verificare între SRL Colicăuțanul și SR Andextrans Nord. /f.d.131/, la fel - declarațiile părții vătămate Botnari *****; declarațiile martorilor*****/f.d.54/, ***** /f.d.55/, Sergheenco Larisa /f.d.56/, ***** /f.d.79, 134/, ***** /f.d.88/, ***** /f.d.121/.

În acest sens, Colegiul face trimitere la art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, potrivit cărora verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Colegiul reține, că potrivit doctrinei penale și jurisprudenței naționale, calificarea după elementele componente de infracțiune, presupune determinarea conținutului semnelor componente de infracțiune prevăzută de o normă juridico-penală și stabilirea în fapta persoanei a semnelor unei infracțiuni concrete după elementele componente de infracțiune. Stabilirea elementelor infracțiunii presupunând o anumită consecutivitate, constatându-se mai întâi obiectul infracțiunii ..., apoi latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În acest context ține de menționat, că potrivit normelor procesual-penale și garanțiilor acordate de art. 6 par. 2 CEDO, dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine, că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost dedus judecății, în favoarea acestuia operează principiul de drept „*in dubio pro reo*”, ce reflectă prezumția de nevinovăție, constituind o regulă a probatorului prin postulatul menționat.

În cauza *Constantin Florea împotriva României* din 19.06.2012, CtEDO a menționat, că prezumția de nevinovăție consacrată la art. 6 § 2 face parte din elementele noțiunii de proces echitabil în materie penală, prevăzut la paragraful 1.

12. Colegiul reține, că partea vătămată a fost audiată și în instanța de fond, și în instanța de apel sub jurământ, a invocat caracterul deosebit de mare al prejudiciului cauzat de către Iurii Nicolae prin infracțiunea de escrocherie.

În aceste circumstanțe și în baza celor reținute s-a constatat că, inculpatul Iurii Nicolae a dobândit ilicit bunuri-bani de la partea vătămată Botnari Alexandru prin înșelăciune și abuz de încredere, în sumă totală de 328 576 lei MD, sumă care depășește 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, adică se atribuie la daune în proporții deosebit de mari.

Prin urmare relevant la capitolul dat, se constată că, natura relațiilor apărute dintre partea vătămată Botnari Alexandru, pe de o parte, și inculpatul Iurii Nicolae, pe de altă parte, a avut un caracter „civil” în viziunea părții vătămate și a instanței de fond, care a acționat cu bună-credință prin acordarea inculpatului a sumei de bani, sub aspectul dat concluzionându-se că, inculpatul a dus o activitate de convingere a părții vătămate despre veridicitatea intenției sale, mai mult, inculpatul și partea vătămată făceau parte din sfera afacerilor cu transportul, fapt ce a pus amprenta încrederii în aceste relații, fiindcă din declarațiile părții vătămate anterior erau cunoscuți de mai mult timp și urmau să aibă ambii beneficii și venituri în urma raporturilor încheiate, creând astfel imaginea de un executor de bună-credință.

Colegiul ține să reamintească, *obiectul juridic special* al escrocheriei are un caracter complex. Astfel, obiectul juridic principal al acestei infracțiuni îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Obiectul juridic secundar al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimumul necesar de încredere. În ipoteza infracțiunii de escrocherie, nu se întrevede un alt procedeu de evitare a comportării necorecte, decât atenția și prudența persoanelor care trebuie să se bizuie pe acel minim de încredere acordat altuia, dar și să respecte libertatea manifestării de voință din partea altuia.

Obiectul material al escrocheriei este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal, are următoarea structură:

1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere;

- 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv;
- 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin *înșelăciune* se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) sau în trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă). Cea de-a doua modalitate sub care se înfățișează acțiunea adiacentă în cazul escrocheriei, mult mai puțin răspândită, este abuzul de încredere.

În ipoteza *abuzului de încredere*, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă. Ultima este, de regulă, proprietarul sau administratorul unei anumite mase patrimoniale. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care, de multe ori, este artificial creată și susținută, timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului.

Prezența semnelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a laturii subiective se atestă și prin prisma explicațiilor oferite de Plenul CSJ, în Hotărârea Plenului CSJ a RM din 28.06.2004, nr.23 Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor:”. Este necesar ca instanțele judecătorești să ia în considerație că în cazul escrocheriei (art.190 CP) victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.

Escrocheria este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință. La încadrarea juridică a infracțiunii de escrocherie nu are importanță metoda prin care se prezintă înșelăciunea sau abuzul de încredere. Aceasta poate fi realizată pe cale verbală, în scris, prin calculator sau sub forma unor acțiuni.

Astfel, datele false anunțate de făptuitor în scopul dobândirii ilicite a averii proprietarului pot viza atât personalitatea infractorului a altor persoane, cât și unele obiecte, împrejurări, fenomene. Mai este de precizat, în acest context, că la încadrare, nu au relevanță mijloacele utilizate pentru săvârșirea escrocheriei, important este să stabilim că aceste mijloace au fost folosite pentru sustragere, și nu pentru facilitarea accesului la bunurile respective, nici pentru crearea unor condiții în vederea luării ulterioare a bunurilor pe altă cale.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost înșelată și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Aptitudinea unui mijloc sau metode de abuz de încredere depinde și de

personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei etc.

Constatarea *laturii obiective* a infracțiunii de escrocherie presupune și stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă-dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere și urmarea imediată, exprimată prin prejudiciile cauzate.

Astfel, că raportând circumstanțele speței la norma doctrinară, Colegiul reține atât acțiunile ilegale întreprinse de către inculpat în vederea realizării laturii obiective a componenței de escrocherie, cât și realizarea laturii ei subiective prin înșelarea părții vătămate, în vederea dobândirii bunurilor la obiect material al infracțiunii.

Or, tocmai prin aceste acțiuni, ce confirmă dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere de către inculpat în eroare a părții vătămate prin crearea unei imagini false a realității, și respectiv, abuzând de încrederea acordată, în legătură cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, prin promisiunile oferite referitor la întoarcerea banilor, pe care nu le-a executat, cu ulterioara eschivare sub diferite pretexte de a-și onora obligațiile asumate, fapt ce denotă intenția de escrocherie pe care a avut-o inițial.

13. În final, constatând ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în comiterea escrocherii, prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal, Colegiul la deliberare asupra categoriei și termenul pedepsei penale va acorda deplină eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal ce se referă la scopul pedepsei penale îndreptat spre restabilirea echității sociale și a echilibrului dintre valorile sociale ocrotite de legea penală, prejudiciate de acțiunile criminale și satisfacția adusă părții vătămate lezată de un drept, prin aplicarea mecanismului restricțional impus de stat, în sensul dat ținând cont de faptul, că infracțiunea pentru care va fi condamnată inculpatul, prin prisma art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor deosebit de grave.

În consecința celor indicate supra, Colegiul penal se va expune în privința pedepsei penale ce urmează a fi aplicată în privința inculpatului Iurii Nicolae pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, astfel va ține cont de prevederile art.61 Cod penal, conform căruia pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. La fel și prevederilor art.75 Cod penal, conform căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Iurii Nicolae, instanța de apel, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest sens, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal în privința inculpatului Iurii Nicolae urmează a fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare și va lua în considerație că infracțiunea incriminată inculpatului potrivit art.16 Cod penal face parte din categoria celor deosebit de grave, forma vinovăției-intenția, personalitatea inculpatului Iurii Nicolae, care potrivit revendicării anterior nu a fost în conflict cu legea (f.d. 136, vol. I), la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află (f.d. 138-139, vol. I), careva circumstanțe atenuante sau agravante potrivit art. 76 și 77 Cod penal la caz nu au fost constatate.

Ținând cont de cele constatate mai sus, Colegiul consideră că reeducarea și corijarea inculpatului Iurii Nicolae este posibilă prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul administrării mijloacelor bănești pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip închis, prin stabilirea acestei pedepse se va atinge scopul pedepsei de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia, cât și a altor persoane, prin stabilirea acestei pedepse nu i se vor cauza suferințe fizice și nici nu le va fi înjosită demnitatea.

14. Ce ține de argumentele instanței de fond cu privire la achitarea inculpatului Iurii Nicolae pe motivul existenței la caz a unor relații civile, Colegiul penal analizând întregul set probatoriu prezentat și susținut de acuzatorul de stat în fața instanței de judecată, a reținut, că emiterea unei sentințe de achitare contravine actului de sesizare a instanței de judecată, or, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil urmează a fi percepută corect, luând în considerație două aspecte de maximă importanță, și anume: atitudinea persoanei față de faptul transmiterii lui a bunului și disponibilitatea efectivă a acestuia de a-și executa angajamentele asumate, astfel notând că acțiunile inculpatului au depășit limitele cadrului civil, trecând în sfera de acțiune a Codului penal. Limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune.

Totodată, lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea posibilității trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului. Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări

care demonstrează rea-voința, fraudă, malversațiunea din partea făptuitorului, iar atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are, își demonstrează rea-voința în raport cu victima.

Nu poate fi reținut motivul că între inculpat și partea vătămată sunt relații civile.

Colegiul arată că prin comportamentul inculpatului se demonstrează că acesta până la momentul intrării în posesie a banilor, urmărea scopul însușirii acestora fără a executa angajamentul asumat, neavând intenția de a-i restitui, or, până în prezent, având destul timp de a restitui sumele împrumutate, nu le-a restituit dar, a hotărât să țină tăcerea, nedorind să dea declarații și nici nu a încheiat careva tranzacții cu partea vătămată.

15. Concomitent cu latura penală, Colegiul va soluționa și latura civilă prin încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a daunelor cauzate prin infracțiune, inclusiv și cheltuielilor judiciare.

În acest context, Colegiul reține dispozițiile art.397 pct. 1) Cod de procedură penală, ce impun instanța de judecată la adoptarea sentinței de condamnare, să se expună și referitor la repararea pagubei materiale cauzată prin infracțiune, care la caz a fost solicitată de către partea vătămată, cu solicitarea încasării de la inculpatul Iurii Nicolae în beneficiul lui Botnari Alexandru a sumei de 329 170 lei, cu titlu de prejudiciu material; 5000 lei cheltuieli de asistență juridică.

În soluționarea respectivelor cerințe Colegiul reține, că prin ordonanța din 19.12.2018 Botnari Alexandru a fost recunoscut în calitate de parte vătămată în prezenta cauză (f.d. 50 vol.1) acordându-le drepturile procesuale prevăzute de art. art. 59-61 Cod de procedură penală, inclusiv de a formula cerințe de despăgubire a daunelor cauzate prin infracțiune.

În acest context, Colegiul va face referire la jurisprudența CtEDO în cauza *Ernst c. Belgiei* (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că *atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit, prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, avându-se în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit*”.

Dispoziția art. 6 pct. 32 Cod pr. penală, delimitează în calitate de prejudiciu, paguba morală, fizică sau materială, ce poate fi evaluată în expresie bănească, dispoziția art. 225 alin. (1) Cod de procedură penală stipulând, că la adoptarea sentinței de condamnare, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei totală, parțială ori prin respingere.

Totodată, potrivit art. 1398 alin. (1) Cod civil (în redacția legii de până la modificările operate prin legea nr. 133/2018 din 15.11.2018, în vigoare din 01.03.2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat

să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Reieșind din reglementările normelor supra menționate, Colegiul dispune încasarea de la inculpatul Iurii Nicolae în beneficiul lui Botnari Alexandru prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 329 170 lei.

Concomitent se va dispune și încasarea de la inculpatul Iurii Nicolae a cheltuielilor suportate pentru asistența juridică acordată de avocatul Iulian Pleșca în sumă de 5000 lei, fiind prezentată ca confirmare a sumei respective, bonul de plată seria DDA nr.20045796 din 01.11.2022 în sumă de 5000 lei – f.d.88, vol.II.

16. În atare situație stabilită pe caz, Colegiul penal consideră necesară admiterea apelurilor declarate de avocatul Iulian Pleșca în interesele părții vătămate Botnari Alexandru și apelul procurorului în Procuratura mun. Bălți, Rodica Buza împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.06.2022, cu casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi, în aspectul nominalizat.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2), 416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul avocatului Pleșca Iulian în interesele părții vătămate Botnari Alexandru și apelul procurorului în Procuratura mun.Bălți, Rodica Buza declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.06.2022, pe cauza penală în privința lui **Iurii Nicolae *******, se admit, cu casarea sentinței în cauză, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Iurii Nicolae ***** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal și în baza acestei Legi i se aplică pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul administrării mijloacelor bănești pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei se calculează din data de 10.10.2023.

Se dispune luarea sub arest a lui **Iurii Nicolae ******* din sala de ședință.

Se încasează de la Iurii Nicolae ***** în beneficiul lui Botnari Alexandru prejudiciul material în sumă de 329 170 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 10.10.2023.

Decizia motivată pronunțată și înmînată părților la 14.11.2023.

Președintele de ședință:

Judecătorii: